

‘Dit is het fantasy-equivalent van Tolstojs *Oorlog en vrede*.’ LOCUS

TAD WILLIAMS

De Groene Engeltoren

DEEL I De Belegering

Heugenis, Smart en het Sterrenzwaard

BOEK 3

Onder vreemde luchten

Simon loenste omhoog naar de sterren die in de zwarte nacht drev-
ven. Hij vond het steeds moeilijker om wakker te blijven. Zijn
vermoeide ogen richtten zich op het helderste sterrenbeeld, een ruwe
cirkel van lichtjes die een handbreedte boven de gapende rand van
de koepel zweefde die op een gebarsten eierschaal leek.

Kijk. Dat was het Spinnewiel, of niet? Het scheen vreemd ellip-
tisch – alsof de hemel waarin de sterren hingen in een ongewone
vorm was uitgerekt – maar als dat het Spinnewiel niet was, wat anders
kon er in het midden van de herfst zo hoog aan de hemel staan? De
Haas? Maar naast de Haas stond een kleine bobbelige ster – de
Staart. En de Haas was toch nooit zo groot, of wel?

Een klauw van wind reikte in het half verwoeste gebouw naar om-
laag. Geloë noemde deze zaal ‘het Observatorium’ – een van haar
droge grapjes, had Simon uitgemaakt. Alleen het verstrijken van lan-
ge eeuwen had de witte stenen koepel voor de nachtelijke luchten
geopend, dus wist Simon dat het niet echt een observatorium geweest
kon zijn. Zelfs de geheimzinnige Sithi konden stellig niet door een
plafond van solide rots naar sterren kijken.

De wind kwam opnieuw, scherper deze keer, met een warreling
van sneeuwvlokken. Hoewel die hem met rillingen teisterde, was Si-
mon dankbaar: de kou schraapte iets van zijn slaperigheid weg. Het
zou niet goed zijn om in slaap te vallen – niet uitgerekend in deze
nacht.

Dus nu ben ik een man, dacht hij. Welnu, bijna. Bijna een man.

Simon trok de mouw van zijn hemd omhoog en keek naar zijn arm. Hij probeerde spierballen te maken en fronste toen vanwege de weinig bevredigende resultaten. Hij liet zijn vingers door het haar op zijn onderarm glijden, de plaatsen betastend waar snijwonden gekartelde littekens waren geworden; hier, waar de geblakerde nagels van een Hunë hun spoor hadden achtergelaten; daar, waar hij was uitgleden en tegen een rots op de helling van de Sikkihoq was geslagen. Was dat wat volwassen zijn betekende? Om een heleboel littekens te hebben? Hij nam aan dat het ook betekende dat je lering uit je wonden trok – maar wat kon hij leren van het soort dingen dat hem het afgelopen jaar was overkomen?

Laat je vrienden niet gedood worden, dacht hij wrang. Dat is één ding. Trek er niet op uit in de wereld om je door monsters en gekken achterna te laten zitten. Maak geen vijanden.

Dat wat de wijze woorden betrof waarvan mensen hem altijd zo graag deelgenoot wilden maken. Geen enkele beslissing was ooit zo gemakkelijk als ze had geleken in de preken van pater Dreosan, waar je altijd een duidelijke keus tussen de Weg van het Kwaad en de Weg van Aedon moesten maken. In Simons recente ervaring van de wereld, schenen alle keuzen te gaan tussen een onaangename mogelijkheid en een andere, waarbij goed en kwaad nauwelijks een rol speelden.

De wind die door de koepel van het Observatorium kolkte, werd nog snerpender. Ondanks de schoonheid van de ingewikkeld bewerkte parelende muren was dit toch een oord dat hem niet scheen te verwelkomen. De hoeken waren vreemd, de verhoudingen bedoeld om een vreemde ontvankelijkheid te behagen. Als andere producten van zijn onsterfelijke bouwmeesters behoorde het Observatorium volledig aan de Sithi toe, stervelingen zouden zich er nooit helemaal op hun gemak voelen. Simon stond onzeker op en begon te ijsberen, de flauwe echo van zijn voetstappen verloren in het lawaai van de wind. Een van de interessante dingen aan deze grote ronde zaal, besloot hij, was dat hij stenen vloeren had, iets wat de Sithi niet langer schenen te gebruiken. Hij boog zijn tenen in zijn laarzen toen een herinnering aan de warme, grasachtige weilanden van Jao é-Tinukai'i bij hem opkwam. Hij had daar blootsvoets gelopen, en iedere dag was een zomerdag geweest. Bij die herinnering sloeg Simon zijn ar-

men over zijn borst om warmte en troost.

De vloer van het Observatorium bestond uit exquis uitgehakte en in elkaar gepaste tegels, maar de cilindrische muur scheen uit één stuk te zijn, misschien van hetzelfde materiaal als de Steen des Afscheids zelf. Simon peinsde. De andere gebouwen hier hadden ook geen zichtbare verbindingen of naden. Als de Sithi alle gebouwen op de oppervlakte rechtstreeks uit het rotsachtige skelet van de heuvel hadden gehakt, en ook in Sesuad'ra hadden gedolven – de Steen scheen van tunnels te wemelen – hoe wisten zij dan wanneer ze moesten ophouden? Waren ze niet bang geweest dat de hele rots zou instorten als ze een gat te veel maakten? Dat scheen bijna even verbazingwekkend als alle andere Sithi tovenarij die hij had gezien of waarvan hij had gehoord, en even onbruikbaar voor stervelingen – weten wanneer je moet ophouden.

Simon gaapte. Usires Aedon, wat duurde deze nacht lang! Hij keek naar de hemel, naar de wentelende, smeulende sterren.

Ik wil naar boven klimmen. Ik wil de maan bekijken.

Simon liep over de gladde stenen vloer naar een van de lange trappen die geleidelijk omhoogwentelden rond de omtrek van de kamers, de treden tellend onder het gaan. Hij had dit tijdens de lange nacht al enige keren gedaan. Toen hij bij de honderdste trede kwam, ging hij zitten. De diamantachtige glans van een bepaalde ster, die halverwege langs een ondiepe inkeping in de vervallen koepel had gestaan toen hij zijn vorige uitstapje maakte, stond nu bij de rand van de inkeping. Weldra zou hij achter het resterende hulsel van de koepel uit het zicht verdwijnen.

Goed. Dus er was in elk geval enige tijd verlopen. De nacht was lang en de sterren waren vreemd, maar de reis van de tijd ging in elk geval verder.

Hij klauterde overeind en ging verder omhoog, de smalle trap gemakkelijk bestijgend, ondanks een zekere lichtheid in zijn hoofd die ongetwijfeld door een lange slaap zou worden genezen. Hij klom tot hij de hoogste overloop bereikte, een met pilaren gesteunde kraag van steen die eens om het hele gebouw heen had gelopen. Hij was lang geleden verbrokkeld en het grootste deel ervan was nu ingestort; nu strekte hij zich slechts enkele korte ellen uit voorbij het punt waar hij op de trap aansloot. De bovenkant van de hoge buitenmuur was

vlak boven Simons hoofd. Een paar voorzichtige stappen brachten hem langs de overloop naar een plek waar de breuk in de koepel omhoogdook tot slechts korte afstand boven hem. Hij reikte omhoog, voorzichtig naar goede punten van houvast voor zijn vingers zoekend, en trok zich toen op. Hij zwaaide een van zijn benen over de muur en liet die daar boven het niets bungelen.

De maan, in een door de wind gerafelde sluier van wolken gewikkeld, was niettemin helder genoeg om de bleke ruïnes beneden als ivoor te doen glanzen. Simons hoge plaats was voortreffelijk. Het Observatorium was het enige gebouw binnen Sesuad'ra's buitenste muur dat even hoog was als de muur zelf, waardoor de nederzetting één enorm laag gebouw leek. In tegenstelling tot de andere verlaten Sithi woningen die hij had gezien, verzezen hier geen torens, geen hoge spiesen. Het was alsof de geest van de bouwmeesters van de Sesuad'ra was bedwongen, of alsof ze om een utilitaire reden bouwden en niet louter uit trots op hun ambacht. Niet dat de overblijfselen onaantrekkelijk waren: de witte steen had een geheel eigen vreemde, zachtglanzende gloed, en de gebouwen binnen de courtine waren gerangschikt in een ontwerp van wilde, maar op de een of andere manier uiterst logische geometrie. Hoewel het op een veel kleinere schaal was gebouwd dan wat Simon van Da'ai Chikiza en Enki-e-Shao'saye had gezien, gaf de bescheidenheid van zijn opzet en uniformiteit van ontwerp het een eenvoudige schoonheid die van die andere, grootsere gebouwen verschilde.

Rondom het hele Observatorium, en ook rond de andere grote bouwwerken als het Afscheidshuis en het Huis van Wateren – namen die Geloë ze had gegeven; Simon wist niet of ze iets met hun oorspronkelijke doel te maken hadden – slingerde zich een stelsel van paden en kleinere gebouwen, of de overblijfselen ervan, waarvan de in elkaar grijpende lussen en krullen even geraffineerd waren ontworpen, maar toch naturalistisch als de blaadjes van een bloem. Een groot deel van het gebied was begroeid met opdringende bomen, maar ook de bomen zelf vertoonden sporen van een rudimentaire orde, zoals de groene ruimte midden in een heksenkring zou aangeven waar de voorouderlijke lijn van paddenstoelen was begonnen.

In het midden van wat duidelijk eens een nederzetting van zeld-

zame en subtiële schoonheid was geweest, lag een vreemd betegeld plateau. Het was nu grotendeels bedekt met vrijpostig gras, maar zelfs bij maneschijn vertoonde het nog altijd een spoor van zijn oorspronkelijke weelderig ingewikkelde patroon. Geloë noemde deze centrale plek de Vuurtuin. Simon, eenvoudig alleen maar vertrouwd met de functies van menselijke woonplaatsen, zou nooit hebben vermoed dat het een marktplein was.

Achter de Vuurtuin, aan de andere kant van het Afscheidshuis, stond een bewegingloos golffront van bleke conische vormen – de tenten van Jozua's gezelschap, dat nu fors was aangezwollen door de nieuwelingen die wekenlang waren binnengedruppeld. Er was maar heel weinig ruimte over, zelfs op de brede platte top van de Steen des Afscheids; velen van de meest recente nieuwkomers hadden woningen voor zichzelf ingericht in de doolhof van tunnels die onder de stenen huid van de heuvel liep.

Simon zat naar de flikkeringen van de verre kampvuren te kijken tot hij zich eenzaam begon te voelen. De maan scheen heel ver weg, haar oppervlakte koud en onverschillig.

Hij wist niet hoelang hij in de ledige zwartheid had zitten staren. Een ogenblik dacht hij dat hij in slaap was gevallen en nu droomde, maar stellig was dit vreemde zwevende gevoel iets echts – echt en beangstigend. Hij spande zich in, maar zijn ledematen waren ver weg en gevoelloos. Er scheen niets anders van Simons lichaam over te zijn dan zijn twee ogen. Zijn gedachten schenen even helder te branden als de sterren die hij aan de hemel had gezien – toen er een hemel en sterren waren geweest; toen er naast deze eindeloze zwartheid iets was geweest. Angst doorvoer hem.

Usires, redt mij, is de Stormkoning gekomen? Zal het eeuwig zwart zijn? God, breng het licht alstublieft terug!

En als in antwoord op zijn gebed begonnen lichten in de grote duisternis te gloeien. Het waren geen sterren, zoals het eerst leek, maar fakkels – speldenpuntjes van licht die heel langzaam groter werden, alsof ze van heel in de verte naderden. De wolk van glinsterende vuurvliegjes werd een stroom, de stroom werd een lijn, in trage spiralen lussen beschrijvend. Het was een processie, tientallen fakkels die de heuvel op gingen zoals Simon zelf het bochtige pad van de

Sesud'ra had beklommen toen hij hier voor het eerst van Jao é-Ti-nukai'i was gekomen.

Simon kon nu de figuren met mantels en kappen zien die de colonne vormden, een zwijgend leger dat met rituele precisie bewoog.

Ik bevind me op de Droomweg, besepte hij ineens. Amerasu zei dat ik er dichterbij was dan andere lieden.

Maar waar keek hij naar?

De lijn van fakkeldragers bereikte een vlakke plek en verspreidde zich in een glinsterende waaier, zodat hun lichtjes ver aan weerskanten van de top van de heuvel werden gedragen. Het was werkelijk de Sesud'ra die zij hadden beklommen, maar een Sesud'ra die zelfs bij fakkellicht duidelijk anders was dan die welke Simon kende. De ruïnes die hem hadden omgeven, waren niet langer ruïnes. Iedere zuil en muur stond ongebroken overeind. Was dit het verleden, de Steen des Afscheids zoals die eens was geweest, of was het een vreemde toekomstige versie die eens zou worden herbouwd – misschien wanneer de Stormkoning heel Osten Ard had onderworpen?

Het grote gezelschap golfde voorwaarts op een vlakke plaats die Simon herkende als de Vuurtuin. Daar zetten de in mantels gehulde figuren hun fakkels in nissen tussen de tegels neer, of plaatsten ze op stenen voetstukken, zodat daar inderdaad een tuin van vuur bloeide, een veld van flikkerend, golvend licht. De vlammen dansten, aangewakkerd door de wind; vonken schenen de sterren zelf in aantal te overtreffen.

Nu merkte Simon plotseling dat hij met de deinende menigte mee naar voren werd getrokken en omlaagging naar het Afscheidshuis. Hij stortte neer door de glinsterende nacht, snel door de stenen muren de felverlichte zaal ingaand alsof hij onstoffelijk was. Er was geen ander geluid dan een voortdurend ruisen in zijn oren. Van dichtbij gezien schenen de beelden voor hem te verschuiven en aan hun randen te vervagen, alsof de wereld een klein beetje uit zijn natuurlijke vorm was gedraaid. Verward, probeerde hij zijn ogen te sluiten, maar merkte dat zijn droom-ik deze visioenen niet kon buitensluiten: hij kon alleen maar toekijken, een hulpeloos fantoom.

Vele figuren stonden bij de grote tafel. Bollen koud vuur waren in nissen aan iedere muur geplaatst, hun blauwe, oranje en gele gloed wierpen lange schaduwen over de bewerkte muren. Meer, nog diepere

schaduwen werden door het voorwerp boven op de tafel geworpen, een samenstel van concentrische bollen als het grote astrolabium dat Simon vaak voor doctor Morgenes had gepoetst – maar in plaats van koper en eiken was dit helemaal gemaakt van lijnen smeulend licht, alsof iemand de fantastische figuren in vloeibaar vuur op de lucht had geschilderd. De bewegende figuren die het omgaven, waren nevelig maar toch wist Simon zeker dat het Sithi waren. Niemand kon zich ooit vergissen in die vogelachtige houdingen, die zijden bevaligheid.

Een Sitha vrouw in een hemelsblauw gewaad leunde naar de tafel en schreef behendig in sporen van vingervlammen haar eigen toevoegingen aan het gloeiende ding. Haar haar was zwarter dan schaduw, zwarter zelfs dan de nachtelijke hemel boven de Sesuad'ra, een grote wolk van duisternis rond haar hoofd en schouders. Een ogenblik dacht Simon dat ze misschien jonger was dan Amerasu; maar hoewel deze veel had dat overeenkwam met zijn herinneringen aan Eerste Grootmoeder, was er ook veel dat anders was.

Naast haar stond een man met een witte baard in een opbollend scharlaken gewaad. Vormen die bleke geweien hadden kunnen zijn, sproten uit zijn voorhoofd en gaven Simon een steek van ongerustheid – hij had iets dergelijks in andere, onaangenamere dromen gezien. De baardige man leunde voorover en sprak tegen haar; zij draaide zich om en voegde een nieuwe krul van vuur aan het patroon toe.

Hoewel Simon het gezicht van de donkere vrouw niet duidelijk kon zien, was degene die tegenover haar stond maar al te duidelijk. Dat gezicht ging schuil achter een masker van zilver, de rest van haar gestalte onder ijswitte gewaden. Als in antwoord op de zwartharige vrouw, hief de Nornse koningin haar arm op en sloeg een lijn van dof vuur helemaal over de constructie, en wuifde toen opnieuw met haar hand om een net van fijn rokend scharlaken licht helemaal over de buitenste bol te leggen. Een man stond naast haar en sloeg iedere beweging die zij maakte gade. Hij was lang en scheen krachtig gebouwd, geheel gekleed in puntige wapenrusting van zwart obsidiaan. Hij was niet met zilver of anderszins gemaskerd, maar toch kon Simon weinig van zijn gelaatstrekken zien.

Wat waren ze aan het doen? Was dit het Pact van het Afscheid waar Simon over had gehoord – want ongetwijfeld keek hij zowel

naar Sithi als Norn samen verzameld op de Sesuad'ra.

De vage figuren begonnen geanimeerder te praten. Lussen vormende en kriskrassende lijnen van vuur werden in de lucht om de bollen geworpen waar die in het niets hingen, fel als het nabeeld van een voortsnellende vuurpijl. Hun gesprek scheen in harde woorden over te gaan: velen van de schimmige waarnemers, met meer boosheid gesticulerend dan Simon bij de onsterfelijken die hij kende had gezien, traden naar voren naar de tafel en gingen om het voornaamste viertal heen staan, maar toch kon hij niets anders horen dan een dof gebrul als van wind of snelstromend water. De vlambollen in het midden van het dispuut vlamden op, golvend als een vreugdevuur waar de wind mee speelt. Simon wilde dat hij op de een of andere manier naar voren kon gaan om beter te zien. Was dit het verleden dat hij gadesloeg? Was het uit de betoverde steen omhooggesiepeld? Of was het slechts een droom, een verbeelding veroorzaakt door zijn lange nacht en de liederen die hij in Jao é-Tinukai'i had gehoord? Op de een of andere manier was hij er zeker van dat het geen illusie was. Het scheen zo echt, hij had bijna het gevoel dat hij zijn hand kon uitsteken... uitsteken... en aanraken.

Het geluid in zijn oren begon te vervagen. De lichten van fakkels en bollen doofden.

Simon kwam huiverend weer tot bewustzijn. Hij zat op de verbrokkelende steen van het Observatorium, gevaarlijk dicht bij de rand. De Sithi waren weg. Er waren geen fakkels in de Vuurtuin, en geen levende wezens op de Sesuad'ra, behalve een paar schildwachten bij het wachtvuur beneden naast de tentenstad. Simon zat een tijdje in gedachten verzonken naar de verre vlammen te kijken en probeerde te begrijpen wat hij gezien had. Betekende het iets? Of was het alleen maar een zinloos overblijfsel, een naam die door een reiziger op een muur was gekrast, die daar gebleven was nadat die persoon was verdwenen?

Simon sjokte terug de trap af van het dak van het Observatorium en keerde terug naar zijn deken. Het pogen om zijn visioen te begrijpen, bezorgde hem hoofdpijn. Het werd met het uur moeilijker om te denken.

Na zijn mantel dichter om zich heen te hebben gewikkeld – het

gewaad dat hij eronder droeg was niet erg warm – nam hij een ferme teug uit zijn drinkzak. Het water, uit een van de bronnen van de Sesuad'ra, was zoet en koud tegen zijn tanden. Hij nam nog een slok, de nasmaak van gras en schaduwbloem proevend, en tikte met zijn vingers op de stenen tegels. Dromen of geen dromen, hij werd verondersteld na te denken over de dingen die Deornoth hem had verteld. Eerder die nacht had hij ze zo vaak in zijn gedachten herhaald dat ze ten slotte onzin hadden geschenen. Zojuist, toen hij het opnieuw probeerde, merkte hij dat hij de litanie die Deornoth hem zo zorgvuldig had geleerd, niet kon onthouden, de woorden ongrijpbaar als vissen in een ondiepe vijver. In plaats daarvan doolden zijn gedachten, en hij peinsde over alle vreemde gebeurtenissen die hij had meegemaakt sinds hij van de Hayholt was weggelopen.

Wat een tijd was het geweest! Wat had hij allemaal gezien! Simon wist niet zeker of hij het een avontuur zou noemen – dat leek een beetje te veel op iets wat gelukkig en veilig afliep. Hij betwijfelde of het einde prettig zou zijn, en er waren genoeg mensen gestorven om het woord 'veilig' tot een wrede grap te maken... maar toch, het was stellig een ervaring die de stoutste dromen van een koksjongen ver te boven ging. Simon Uilskuiken had schepselen uit legenden ontmoet, had gevechten meegemaakt, en had zelfs mensen gedood. Natuurlijk was dat veel minder gemakkelijk gebleken dan hij zich eens had voorgesteld, toen hij zichzelf als een potentiële kapitein van de strijdkrachten van de koning had gezien; eigenlijk was het heel, heel erg onplezierig gebleken.

Simon was ook door demonen achternagezeten, was de vijand van tovenaars, was een intimus van edellieden geworden – die beter noch slechter schenen dan keukenpersoneel – en had als onwillige gast in de stad van de onsterfelijke Sithi gewoond. Behalve veiligheid en warme bedden, was het enige wat aan zijn avontuur scheen te ontbreken mooie meisjes geweest. Hij had wel een prinses ontmoet – een die hij aardig had gevonden, ook al had ze eruitgezien als een gewoon meisje – maar zij was al lang weg, de Aedon mocht weten waar. Sindsdien was er op het gebied van vrouwelijk gezelschap heel weinig geweest, behalve Aditu, Jiriki's zuster, maar zij was Simons onervaren begrip een beetje te ver te boven gegaan. Evenals een luipaard was zij mooi, maar heel angstwekkend. Hij verlangde naar ie-

mand die een beetje meer was zoals hijzelf – maar knapper van uiterlijk natuurlijk. Hij wreef zijn donzige baard, voelde aan zijn vooruitstekende neus. Héél wat knapper. Hij had er genoeg van om alleen te zijn. Hij wilde iemand om mee te praten – iemand die om hem zou geven, die hem zou begrijpen, op een manier waartoe zelfs zijn trollenvriend Binabik nooit in staat zou zijn. Iemand die zijn gedachten met hem zou delen...

Iemand die dat van de draak zal begrijpen, dacht hij ineens.

Simon voelde een prikkeling over het vel van zijn rug lopen, deze keer niet veroorzaakt door de wind. Het was één ding om een visioen van oude Sithi te zien, hoe levendig ook. Hopen mensen hadden visioenen – gekken bij de vleet op het Oorlogsplein in Erchester schreeuwden er tegen elkaar over, en Simon vermoedde dat dit soort dingen op de Sesuad'ra misschien nog gewoner waren. Maar Simon was een draak tegengekomen, wat meer was dan bijna iedereen kon zeggen. Hij had tegenover Igjarjuk, de ijsdraak, gestaan en was niet geweken. Hij had met zijn zwaard gezwaaid – of beter: 'n zwaard: het was meer dan aanmatigend om Doorn zijn zwaard te noemen – en de draak was gesneuveld. Dat was werkelijk iets wonderbaarlijks. Het was iets wat met uitzondering van Prester John niemand ooit had gedaan, en John was de grootste van alle mensen geweest, de Hoge Koning.

Natuurlijk, John doodde zijn draak, maar ik geloof niet dat Igjarjuk stierf. Hoe meer ik erover nadenk, des te zekerder ben ik ervan. Ik denk niet dat zijn bloed mij dat gevoel zou hebben gegeven dat ik kreeg als de draak dood was. En ik denk niet dat ik sterk genoeg ben om hem te doden, zelfs niet met een zwaard als Doorn.